Danıştay 6. D., E. 2021/7727 K. 2022/365 T. 18.1.2022

T.C. Danıştay Başkanlığı - 6. Daire
Esas No.: 2021/7727
Karar No.: 2022/365
Karar tarihi: 18.01.2022
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

T.C.

D A N I Ş T A Y

ALTINCI DAİRE

Esas No : 2021/7727

Karar No : 2022/365

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : 1- … 2- …

3- …

VEKİLLERİ : Av. …

KARŞI TARAF (DAVALI) : … Genel Müdürlüğü - …

VEKİLİ : Av. …

İSTEMİN KONUSU : … İdare Mahkemesince verilen … tarihli, E:…, K:… sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Edirne İli, Merkez İlçesi, … Mahallesi, … ada, … sayılı parseldeki taşınmaz üzerinde bulunan yapının taşkın sahasında kaldığından bahisle 15/12/2015 tarihine kadar rızaen kaldırılması gerektiği, aksi halde idareden izinsiz olarak yapılmış olduğundan 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nun 3. maddesine göre yıktırılması için işlem başlatılacağına ilişkin Devlet Su İşleri 11. Bölge Müdürlüğünün … günlü, … sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Davanın incelenmeksizin reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararının Danıştay Altıncı Dairesinin 06/05/2019 tarih ve E:2019/2788, K:2019/3627 sayılı kararıyla bozulması üzerine, bozma kararına uyularak verilen temyize konu kararda; dava dosyasındaki fotoğraflar, bilgi ve belgeler ile mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, davacıların maliki olduğu uyuşmazlık konusu taşınmazın bulunduğu alanın 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu uyarınca Bakanlar Kurulu kararı ile 1958 yılında taşkın sahası kapsamına alındığı ve anılan taşınmaza yapı yapılırken Su İşleri Müdürü veya Nafıa Müdüründen fenni mahzur olmadığına ilişkin bir rapor alınmadığı görülmekte olup, ilgili mevzuat uyarınca taşkın sahası olarak ilan edilen alanlarda yapı yapılmasına ilişkin faaliyetler için anılan kurumlardan izin alınması gerektiğinden; dava konusu taşınmaz üzerinde yer alan binanın 15 Aralık 2015 tarihine kadar yıkılarak/yıktırılarak taşkın sahasından kaldırılması, aksi takdirde 4373

sayılı Kanun'un 3. maddesi hükmü uyarınca valinin kararıyla yıktırılacağına veya kaldırılacağının bildirilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Uyuşmazlık konusu yapının Edirne Belediye Başkanlığınca verilen 28/05/1998 tarih ve 188 sayılı yapı kullanma izinine istinaden, iznin verildiği tarihten bu yana kullanılmakta olduğu ve halen et lokantası olarak işletildiği; taşınmazın bulunduğu alanın 1958 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile taşkın sahası ilan edilen alan dışında kaldığı kanaatinde oldukları; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Bil Belgin İnşaat Ticaret Limited Şirketi / Türkiye kararında, bir idare tarafından izin verilen yapının, diğer idarenin kararıyla yıktırılmayacağı yolundaki içtihat uyarınca, uyuşmazlık konusu yapının yıkımına karar verilemeyeceği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ …'NIN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden, yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeksizin, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

26 Aralık 1958 gün ve 10093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20/11/1958 tarih ve 10992 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile Meriç Nehri, Tunca Nehri, Ergene Nehri, İpsala Deşarj Kanalı civarında bulunan, Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü mıntıkasında kalan ve kararname eki ilişik liste ile krokide gösterilen yerlerin, 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nun 1. maddesine göre suların taşmasıyla su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek olan saha olarak tespit ve ilanına karar verilmiştir.

Edirne Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğünce Edirne DSİ 11. Bölge Müdürlüğüne hitaben yazılan … tarih ve … sayılı yazıda, yukarıda belirtilen Bakanlar Kurulu kararı gereğince Meriç ve Tunca Nehirlerinin taşmasıyla su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek olan sahaların 4373 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca tespit edildiği, aynı Kanun'un 3. maddesi uyarınca söz konusu sahalarda tesisat, inşaat veya tadilat yapmanın, fidan veya ağaç dikmenin yasak olduğu, Meriç ve Tunca Nehirleri kenarında bulunan seddeler ile nehirler arasında kalan yaklaşık 9311 dönüm alan içerisinde yer alan bölgelerde Su İşleri Müdürü, yoksa Nafia Müdürü tarafından fenni mahzur olmadığına dair rapor verilmiş olması durumunda müsaade verilebileceği, bu doğrultuda izin istihsal edilmeden yapılan ve suyun akmasına veya su seviyesinin yükselmesine tesisi olan tesisat, inşaat veya tadilatın, Su İşleri Müdürünün, yoksa Nafia Müdürünün teklifi üzerin vali kararıyla yıktırılacağı veya kaldırılacağı ve buna ilişkin yapılan masrafların yapı sahibinden tahsil edileceğine yönelik yasal düzenleme uyarınca, DSİ 11. Bölge Müdürlüğünce Edirne Valiliğine herhangi bir teklifte bulunulmadığının tespit edildiği, bu nedenle konu üzerinde hassasiyetle durularak gerekli işlemlerin yapılması gerektiği bildirilmiştir.

Edirne Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğünce Edirne DSİ 11. Bölge Müdürlüğüne hitaben yazılan … tarih ve … sayılı yazıda, Mülkiye Müfettişleri tarafından düzenlenen … tarih ve … sayılı inceleme raporunda, 9311 dönümlük alan üzerinde toplam 198 adet yapının mevcut olduğu, bu yapılardan 31 adetinin 1/1000 ölçekli uygulama imar planının geçerli olduğu alanda bulunduğu, 8 adetinin inşaat ruhsatının bulunduğu, 23 adetinin inşaat ruhsatının olmadığı, imar planı olmayan kısımlardaki inşaatı ruhsatı bulunan 12 yapının bulunduğu, imar planı olan bölge dışındaki ruhsatı olmayan tarımsal amaçlı yapıların 67 adet olduğu, ruhsatsız ticari ve tarımsal yapı niteliği taşımayan 31 yapı bulunduğu belirtilmiş ve söz konusu yapıların ada, parsel ve mülkiyet bilgilerinin tablo halinde tespit edildiği, 4373 sayılı Kanun hükümleri uyarınca söz konusu yapılar hakkında gereğinin yapılması gerektiği bildirilmiştir.

Bunun üzerine, Edirne İli, Merkez İlçesi, … Mahallesi, … ada, … sayılı parseldeki taşınmaz üzerinde bulunan ve et lokantası olarak işletilen yapının, 26 Aralık 1958 gün ve 10093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20/11/1958 tarih ve 10992 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tespit ve ilan edilen taşkın sahasında kaldığı ve idaren izinsiz olarak yapıldığından bahisle, 15/12/2015 tarihine kadar rızaen kaldırılması gerektiği, aksi halde 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nun 3. maddesine göre yıktırılması için işlem başlatılacağının bildirilmesine ilişkin Devlet Su İşleri 11. Bölge Müdürlüğünün … günlü, … sayılı işlemi tesis edilmiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nun 1. maddesinde, "Yüksek seviye gösteren umumi ve hususi, kapalı veya akarsuların taşmasiyle su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek olan sahaların sınırları Cumhurbaşkanı kararı ile tesbit ve ilan edilir." hükmüne; 3. maddesinde ise, "Birinci madde hükümleri dairesinde tesbit ve ilan edilmiş olan sınırlar içinde tesisat, inşaat veya tadilat yapmak, fidan veya ağaç dikmek yasaktır. Müsaade verilmesi, Su İşleri Müdürünün, bulunmıyan yerlerde Nafıa Müdürünün fenni mahzur olmadığı hakkında rapor vermiş olmasına bağlıdır. Birinci fıkra hükmüne muhalif olarak izin istihsal edilmeden yapılan ve suyun akmasına veya su seviyesinin yükselmesine tesiri olan tesisat, inşaat veya tadilat, dikilen fidan veya ağaçlar mahalli Su İşleri Müdürünün, yoksa Nafıa Müdürünün teklifi üzerine valinin kararıyle yıktırılır veya kaldırılır ve bu hususta yapılan masraflar sahiplerinden alınır." hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden; yüksek seviye gösteren umumi ve hususi, kapalı veya akarsuların taşmasıyla su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek olan sahaların Bakanlar Kurulu kararı ile tespit ve ilan edileceği, bu doğrultuda Bakanlar Kurulu kararı ile tespit ve ilan edilen sınırlar içerisinde bulunan tesisat, inşaat veya tadilat, fidan veya ağaç dikiminin ancak Su İşleri Müdürü, Su İşleri Müdürünün olmadığı yerlerde ise Nafia Müdürü tarafından fenni mahzur olmadığına ilişkin rapor verilmiş olması durumunda izin verilmiş kabul edileceği; belirtilen biçimde izin alınmadan yapılan ve suyun akmasına veya su seviyesinin yükselmesine tesiri olan tesisat, inşaat veya tadilat, dikilen fidan veya ağaçların mahalli Su İşleri Müdürününün, Su İşleri Müdürünün olmadığı yerlerde ise Nafia Müdürünün teklifi üzerine valinin kararıyla yıktırılacağı veya kaldırılacağı ve yıkım ve kaldırmaya ilişkin masrafların söz konusu yapı, fidan veya ağaç sahiplerinden tahsil edileceği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; Devlet Su İşleri 11. Bölge Müdürlüğünün … günlü, … sayılı işlemi ile Edirne İli, Merkez İlçesi, … Mahallesi, … ada, … sayılı parseldeki taşınmaz üzerinde bulunan yapının taşkın sahasında kaldığından bahisle 15/12/2015 tarihine kadar rızaen kaldırılması gerektiği, aksi halde idareden izinsiz olarak yapılmış olduğundan 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nun 3. maddesine

göre yıktırılması için işlem başlatılacağı bildirilmesine karşın, söz konusu işlem tesis edilmeden önce Edirne Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğünce Edirne DSİ 11. Bölge Müdürlüğüne hitaben yazılan … tarih ve … sayılı yazıda, Mülkiye Müfettişleri tarafından düzenlenen … tarih ve … sayılı inceleme raporunun düzenlendiği belirtilmiş, anılan raporda 9311 dönümlük alan üzerinde toplam 198 adet yapının mevcut olduğunun tespit edildiği bilgisine yer verilmiştir. Dairemizin 21/10/2021 tarihli ara kararı ile davalı idareden, uyuşmazlık konusu yapının 20/11/1958 sayılı, 10992 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca 4373 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek saha olarak tespit ve ilan edilen alan içinde kaldığını gösteren bilgi ve belgeler ile yukarıda bahsedilen Mülkiye Müfettişi raporunun istenilmesine karar verilmiş; "Edirne Belediyesi hudutları dahilinde bulunan Meriç ve Tunca Nehirleri ile kenarlarında bulunan seddeler arasında kalan yaklaşık 9311 dönümlük alan üzerinde yetkili kurum ve kuruluşların mevzuatla belirlenen görev, yetki ve sorumlulukları bağlamında yapılması gereken iş ve işlemlerin" tespit edilmesi amacıyla Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen … tarih ve … sayılı inceleme raporunun incelenmesi sonucu Edirne Belediyesi hudutları dahilindeki Meriç ve Tunca Nehirleri kenarında bulunan seddeler arasında kalan alanlarda 141 parsel üzerinde bulunan toplam 198 adet yapıya ilişkin ada, parsel, yüzölçümü, ruhsat, mülkiyet ve kullanım bilgllerinin tablo halinde detaylı olarak tespit edildiği, buna karşın söz konusu tabloda uyuşmazlık konusu yapının yer almadığı görülmektedir, Öte yandan, davalı idare tarafından söz konusu ara kararına cevaben sunulan dilekçe ekinde gönderilen fotoğraflarda, uyuşmazlık konusu yapının Şubat 2015'te gerçekleşen taşkında su altında kaldığını gösteren fotoğraflara ve taşkın sahasını gösteren haritaya yer verildiği görülmekle birlikte, uyuşmazlık konusu yapının 20/11/1958 sayılı, 10992 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca 4373 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek saha olarak tespit ve ilan edilen alan içinde kaldığını açık biçimde gösteren bir bilgi ve belgenin sunulmadığı görülmektedir.

Öte yandan; Dairemizin 21/10/2021 tarihli ara kararı ile dava dışı Edirne Belediye Başkanlığından, uyuşmazlık konusu taşınmaz hakkında verildiği iddia edilen … tarih ve … sayılı yapı kullanma izninin istenilmesine ve söz konusu yapı kullanma izninin anılan idare tarafından geri alınıp alınmadığının sorulması üzerine, dava dışı Edirne Belediye Başkanlığı tarafından, söz konusu yapı kullanma izninin bir örneği gönderilmiş ve anılan yapı kullanma izninin geçerliliğini koruduğu bildirilmiştir.

Bu durumda; 26 Aralık 1958 gün ve 10093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20/11/1958 tarih ve 10992 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tespit ve ilan edilen taşkın sahasında kalan alanlardaki yapıları (141 parça taşınmaz üzerindeki toplam 198 yapı) detaylı biçimde tespit eden ve Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen … tarih ve … sayılı inceleme raporunda uyuşmazlık konusu yapının yer almadığı ve davalı idare tarafından uyuşmazlık konusu yapının 1958 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit ve ilan edilen taşkın sahasında kaldığının açık biçimde tespit edilmediği görülmekte olup; eksik incelemeye dayalı olarak ve uyuşmazlık konusu yapı hakkında düzenlenen ve halen geçerli olduğu anlaşılan yapı kullanma izninin durumu hakkında herhangi bir değerlendirme içermeden tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık; davanın reddi yolunda verilen temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1.2577 sayılı Kanunun 49. maddesine uygun bulunan davacıların temyiz istemlerinin kabulüne,

2.Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin temyize konu … İdare Mahkemesinin … tarih ve E:…, K:… sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,

4. Kullanılmayan …-TL yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde davacılara iadesine,

5. 2577 sayılı Kanunun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere 18/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.